Ч. 228 (11.479). Львів, пятниця 12. жовтня 1928. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Преса в СРСР.

Львів, 11. жовтня 1928.

Вся преса в СРСР є, як це загально відомо, наскрізь монопольна. Вся вона обслугує виключно інтереси так зв. пролетарської диктатури, тоб-то державного більшовицького апарату і комуністичної партії. Її ідеольогічне обличча в цілому Радянському Союзі одне, а саме комуністичне. Тому не диво, що вся ця преса монотонно однобічна і наслідком того смертельно нудна. Тому, що ніякої іншої, некомуністичної преси там нема, то нема там навіть сліду якоїнебудь свободи слова. Над всею пресою панує неподільно партійна догма, що прибрала вже всі признаки казьонщини і шаблону. Навіть за невиносимих у політичному відношенні старорежімних, царських часів була перед війною російська преса всеж таки у великій мірі трибуною вільної думки і слова. Нині при комуністичній диктатурі для вільного слова й думки в пресі немає місця.

Теперішня більшовицька преса, змонополізована всеціло партією, має служити великанським засобом моральної та культурної асиміляції широких мас населення Рад. Союзу в користь комуністів і їх експериментів у всіх ділянках державного й суспільного життя. І треба признати, що тому всьому вона служить до деякої міри навіть успішно. А виконує своє завдання до деякої міри успішно тому, що вона одинока. Крім того вона масова. Держава вкладає в пресу великанські капітали і закидає нею всі міські та сільські, що так скажемо, культурні ринки. Капля дірявить камінь. Спершу до монопольної преси ставилася навіть безкритична маса з недовірям і резервою, але за 10 літ привикла до неї, хоч, що правда, нею не захоплюється і її змістом зовсім не перейимається. Безкритична маса нині вже може й не відчуває болючо недостачі трибуни вільного слова. Зате відчувають незвичайно болючо її недостачу ідейні одиниці з критичним умом, відчуває її інтелігенція, відчувають її всі елементи, що все були і тепер є творчими в культурному, громадському і взагалі духовому житті.

З теперішньої казьонної преси в Радянському Союзі невдоволена вже й сама комуністична еліта. Ось при кінці вересня відбулася в Москві всесоюзна нарада редакторів тієї змонополізованої преси. На ній виступали з поважними замітами на адресу преси більшовицькі лідери, представники Центрального Комітету і політичного бюра комун. партії. І так один з тих лідерів Інгулов сказав між іншим про теперішню радянську пресу таке: „Насамперед вона ще не позбулася тарахкотіння, балакапини та агітаційного галасу". А далі про внутрішню інформацію тієї преси сказав той-же Інгулов: „Наша внутрішня інформація казенна, нудна, і така однобічна, що робітничий читач із трудношами її засвоює"... „Наші газети відстають від життя"... і т. д. Інший більшовицький головач Ярославський закинув тій пресі те, що в неї, мовляв, за „гострий критичний тон проти наших хиб". Словом: мертва та бездумна та преса навіть у характеристиках самих комуністів. Але чи може вона бути іншою при монопольній диктатурі над думкою та словом? Думаємо, що ні.

Але суперечать самі собі комуністичні пресові теоретики, коли зробивши тій пресі згорі наведені закиди, в іншому місці стверджують, що в „богатьох випадках керівництво (очевидно партійне керовництво пресою!) в нас замінюють пізнішою цензурою та репресіями". (Слова Інгулова). Отже з одної сторони вимоги та непосильні нераз завдання, а з другої сторони цензура й репресії. Дійсно: незавидне це становище навіть для монопольної преси. Переливанням з пустого в порожне преси ніяк не оживиш. А там нічого іншого в пресі й бути не може. Свобідна виміна думок, боротьба протилежних і суперечних світоглядів там виключена. Чим-же в такому випадку оживити ту пресу, коли з неї виеліміновані всякі природні прояви життя самого людського духа? Ленінізмом усіх пекучих та актуальних духових потреб не заспокоїш. А крім марксівського і ленінського насвітлювання суспільних, громадських, господарських і навіть культурних та чисто мистецьких явищ ніяке інше в тій пресі недопустиме. І тому та преса ніколи не відживе, ніколи не стане цікавішою, а навпаки — чим далі, тим нуднішою вона буде. Щойно в хвилі, коли тамошня преса стане трибуною справдішнього вільного слова, тоді розкриються перед нею перспективи розквіту. Тоді стане вона цікавою, тоді стане правдивим представником усеї „громадськости" (того терміну вживали на зїзді). Докиж це не станеться, то буде вона тим, чим її вважає більшовицький журналіст Кольцов, який сказав: „Неправильно думати й уявляти, що газета і газетні робітники — це партійна і радянська громадськість. Ми — не громадськість, а лише її апарат гласности, в кращому разі ми доповідачі, інформатори при громадськості".

Дуже влучно підхопив більшовицький журналіст теперішнього духа радянської преси. Вона невільниця „партійної громадськости". Між додамо: партійної закостенілости й догматизму. З цим висказом Кольцова полемізував на зїзді Ярославський, але нічим його не ослабив. І ніхто його ніколи ослабити не зможе. Така більшовицька дійсність.

Як буде революція.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, початок жовтня 1928.

I.

Що діяти з Парижем, коли в ньому — котрий вже раз із черги! — знов вибухне революція (комуністична очевидно)? Буде пізно надумуватися щойно тоді, коли полумя спалахне; треба призадуматися заздалегідь над планом, стратегічним і тактичним, проти паризького повстання. Інакше — прийшлосьби імпровізувати, а з імпровізацією, відомо, не завше везе. Тай: хто саме має захищати Париж, тобто існуючий тут соціяльний і політичний порядок? Поліція й жандармерія? Республиканська гвардія? Армія? І під чиїм проводом?

Над цими і певне ще іншими суміжними питаннями призадумувалася важна нарада, під проводом одного з маршалів Франції, в останніх днях червня п. р. Прецікаві, коли хочете: сенсаційні, звістки про висліди наради тієї приніс в своєму випуску з вересня ц. р. новий місячник сенатора Жувнеля (близького щоденникові „Матенові"), „Вістник Живих", „Revue des Viv nts".

Розкриття цього місячника розворушили французьку публичну думку, праву й ліву, а хвилі цього зворушення не заспокоїлися й досі.

II.

На червневій нараді шеф генерального штабу французької армії генерал Добне предложив свій план виступу проти повстання в Парижі. Спір над планом був дуже живий. Завзято поборював плян префект паризької поліції Кіяп (мимоходом: корсиканець, споріднений з Бонапартами), і на своєму негативному становищі він до останка вдержався. Також військовий комендант Парижа, генерал Гуро, поборював плян начальника генерального штабу, одначе вкінці від своєї опозиції відступив. Плян принято, а зміст його ось у чому:

Як вибухне повстання, то військовий гарнізон Парижа має обминати вуличних боїв; військо має боронити тільки недовгу, [illegible] мінімум десяту частину міста — ту, в якій є міністерства і палата президента республики, а всю решту міста військо має залишити повстанцям; військовий штаб усунеться з Парижа до Версалю і туди буде стягати з провінції гарнізони, якими згодом він обложить Париж і приступом його відбере з рук комуністів.

Такий зміст пляну — принятого: — військової команди. Якщо його не змінять, то він буде далі обовязувати.

III.

Полягає плян цей на догмі генерального штабу: Парижа не можна обороняти із середини, його треба відбити із зовні. Догма ця, кажуть, побудована з досвідів усіх революційних переживань Парижа, від Карла X-го до Тєра і Комуни. Клясичним виконавцем подібної стратегії і тактики був 1848 р. генерал Віндішгрец, супроти зворохобленого Відня. Невдачним виконавцем подібного пляну був — нехай буде вільно згадати це мимоходом — наш військовий штаб з 1918 і 1919 року, коли опустив зворохоблений Львів, з думкою — невиконаною — взяти його назад наступом із зовні: непрорвана залізниця Краків - Перемишль - Львів звела нінащо наші пляни... Але це — вже цілком інша історія.

Від розкриття паризького пляну (він відомий під назвою „Плян 3") піднявся крик великий в паризькій пресі, правій і лівій.

Права сторона не зная слів обурення, доволі кріпких. Як це?! Девять десятих міста, то найбагатші квартали, осідки промислу, торговлі й банків, мають перейти в руки комуністів! Узяіть собі грабіжі й розстріли! І що потім буде?!

А комуністи — щиро чи лукаво й злорадно, не знаємо — репетують: ось вам кровожадна буржуазія, ось вам кандидати на Віндішгреців, на Галіфетів!

(Галіфе — переможець Комуни 1871 р., обагрений кровю 30 тисяч паризьких повстанців.)

IV.

Встрявати в цей суто французький спір тай кидати й свою [illegible]

слово в одей чи другий бік — елементарне негування такту заборонне цього сторонньому кореспондентові. Буде з нас, думаємо, коли розкажемо нашій публиці, що спір такий ведеться, на наших очах, з участю першорядних військових, адміністраційних і політичних повах, з великим вкладом аргументів і пристрастей.

Сам факт, що питання такі можливі і що вони пекучі, свідчить про стан західної Европи в післявоєнній, тобто нашій, добі більше між десятки „сучасних" повістей, які буцімто малюють дійсність.

„Плян 3" — тай три мільони англійських безробітних, агірешіних, ознобленних, безпалійних — невже це не симптоми важкої суспільної недуги? Нагадується Рим III—IV-го століття після Христа, Візантія XII. XII-го і дальших віків.

В. П

Радянська Україна

Відкриття нових підземних богацтв на Україні.

В околицях Вишгороду і Трипілля на Київщині відкрили поклади бурштину. Знавці твердять, що якість відкритого бурштину дуже висока. Ще цього року мають фахівці простідити скількість покладів та умовини експльоатації бурштину. — В районі Могилева Подільського відкрито поклади т. зв. терепелу, якого уживається при шліфувальному промислі, при виробі фарби, гуми, мила і перламутри. Наслідком цього має ця виспалазна величезне значіння для українського промислу. Досі ввозили терепел на Україну і до СРСР зпоза кордону. Пробку цього терепелу вислали за кордон до Англії для аналізи і на пробу. Англійські фахівці стверджали, що український терепел має далеко вищу якість від закордонного.

Цукроварні в русі.

З київської „Пролєтарської Правди" (з 6. жовтня п. р.) довідуємося, що на Україні працювало з днем 3-го жовтня вже 36 цукроварень. На Київщині функціонувало тоді вже 8. Таким чином вже на добре почалася цьогорічна цукрова кампанія.

Пенсія для В. Стефаника.

В „Пролєтарській Правді" з 6. жовтня п. р. між вістками зі столиці читаємо: „Раднарком, зважаючи видатне значіння літературної діяльности українського письменника **Василя Стефаника,** призначив йому **персональну пенсію за життя 150 карб."** Вже минулого року подавали ми за радянською пресою вістку про те, що від культурних організацій та літературних кол Рад. України вийшла ініціятива в справі надання цьому письменникові почесної державної пенсії. Тепер, як бачимо, ця минулорічна ініціятива найшла свою реалізацію і правне оформлення в постанові Українського Раднаркому.

„Принцесса Турандот" в харківській опері.

Харківська державна академічна опера поставила славну оперу Пуччіні, його лебедину пісню п. н. „Принцесса Турандот". Опера пройшла з величезним успіхом. Рецензент „Комуніста" Костенко пише про її вистави між іншим ось що:

Цього року виконавці ролей були на [illegible] підібрані [illegible] [illegible] ансамбль через не мав [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Алєкса Галицький [illegible]

чає у центрі уваги слухачів, завдяки хорошій музичній грі (принц Калаф). Литвиненко-Вольгемут знайшла богато тонких рис для змалювання постаті спочатку жорстокої, а потім повної кохання й милости Турандот. Хороша гра та чудовий голос Сокіл-Ліу, всправа саркастична роля Будзевича-Пінг та тонка й реальна постать Альтоум в інтерпретації Водиння (єдиний випадок, коли дід співав по старечому), — доповнювали гарне художнє враження. Решта виконавців теж на місцях".

Комінтерн і група Василькова-Туринського з КПЗУ.

Харківський „Комуніст" з 29. вересня приносить „постанову ВККІ в справі апеляції групи Василькова-Туринського та інших виключених із компартії Західньої України" такого змісту:

„Ухвалено 26. вересня 1928 року. Президія ВККІ розглянувши за постановою Комінтерну відозву до шостого конгресу групи Василькова-Туринського, виключеної з Комінтерну на 9-му пленумі ВККІ, яка називає себе „ЦК КПЗУ", констатує, що відозва походить від людей, які вже 7 місяців тому розірвали з Комінтерном, протягом усього дальшого часу, в умовах фашистської диктатури Пілсудського, провадили антирадянську агітацію, об'єднавшись з міжнародньою троцькістською опозицією, намагалися всіляко підірвати довіря західньо-українських трудящих мас до СРСР і Радянської України, до робітничого класу Польщі та його керовника КПП і тим самим фактично відогравали ролю агентів фашизму. Президія ВККІ констатує, що у зверненні групи Василькова, проти якої постала ціла партія та трудящі маси Західньої України, нема й найменшого сліду відмовлення від цієї розкольницької антипартійної та антирадянської діяльности, хотби у формі визнання своїх помилок. Президія ВККІ не має підстав розглядати звернення групи Василькова інакше, як маневр випробуваних політичних інтриґанів, які минулого року чотири рази урочисто засуджували націоналістичні ухвали шкічемної групи Шумського в КП(б)У, а потім робили собі з них політичний прапор; які ухвалювали десятки резолюцій проти троцькізму, а потім налагоджували звязок з троцькістською опозицією по виключенні її з Комінтерну. Президія ВККІ не може довіряти заяві групи Василькова про принціпову згоду з політикою ВКП(б) і КП(б)У. В розпорядженні ВККІ є листи Василькова до канадійських товаришів, що свідчать протилежно. Президія ВККІ так само не має підстави повірити обіцянці групи Василькова підкоритись усім постановам КІ, поки ця група, не зважаючи на постанову Комінтерну про її виключення з комуністичних лав, продовжує існувати, як зорганізоване ціле, прикриваючись комуністичним прапором і борючись проти Комінтерну, КПП та КПЗУ. Беручи все це до уваги, президія ВККІ ухвалює відхилити заяву групи Василькова про прийняття її знов до Комінтерну".

Отже похід до Каносси не вдався і тільки скомпромітував цю групу.

За океаном.

За допомогу „Рідній Школі".

В Ню Йорку відбулася дня 19. м. м. спільна нарада представників тамошніх українських товариств у справі старокраєвої „Рідної Школи". На зібранні явився делегат „Рідної Школи" п. Лев Ясінчук, котрий виголосив реферат про теперішнє становище „Рідної Школи" в Галичині. По довшій дискусії зібрання ухвалило: 1. Признається конечність моральної і матеріяльної відпомоги для „Рідної Школи" з осідком у Львові як установи всенародньої, що є забороном проти винародовлення української молоді. 2. З огляду на теперішнє вужке матеріяльне положення „Рідної Школи", спричинене зростом шкіл, а також з огляду на конечність її удержання, ньюйорські товариства, організації і братства дають почин до негайного основання при Головній Управі у Львові фонду „Рідної Школи", який дав би змогу „Рідній Школі" не тільки управильнити теперішні її фінанси, але й поширити та поглибити свою діяльність. В тій цілі представники організованих українців у Ню Йорку обовязуються зорганізувати виплату одноразового датку відповідно до маєткової спроможности даної одиниці, товариства, організації чи братства, а крім того складати постійно на потреби „Рідної Школи" 1 проц. із свого доходу, від прибутків та улаштувань. Місяць січень і час від квітної неділі до провідної признається днями „Рідної Школи". З нагоди Різдва уладять товариства збірку дару на коляду, а з нагоди Великодня збірку дару на писанку „Рідній Школі". 3. Товариства, братства й організації в Ню Йорку переведуть у себе ухвалу, що кожний член даного товариства вступить у члени „Рідної Школи" по змозі з родиною, складаючи за кожного члена річно по 1 дол. членської вкладки, а першого року ще й 10 цнт. вписового. 4. Члени „Рідної Школи", зорганізовані при товаристві, творять при ньому Кружок „Рідної Школи". 5. Товариства, організації і братства вступають по змозі як члени-добродії „Рідної Школи", вплачуючи по 50 дол. одноразово. 6. Поодинокі товариства зобовяжуть свою управу посередничити в справі інкасування членських вкладок та інших добродійних датків на потреби „Рідної Школи".

Цінна збірка музичних рукописів.

У спадщині по пок. Евгені Якубовичеві, секретареві „Провидіння" в Філядельфії, що був довгі роки диригентом „Станиславівського Бояна", залишилась між іншим збірка музичних нот, які покійний записав Музеєві Наукового Товариства імени Т. Шевченка у Львові. Цю збірку переглянув на днях і впорядкував систематично один із наших тутешніх знавців української музичної літератури. Поміж писаними нотами він ствердив цілу низку цінних оригінальних рукописів (автографів), писаних рукою ріжних визначних композиторів. Таких автографів є у збірці 57, а саме 6 композицій, писаних рукою Михайла Вербицького, 33 Дениса Січинського, 4 Остапа Нижанковського, 3 Порфірія Бажанського, 2 Івана Біликовського, по одній Миколи Кумановського, Ярослава Ярославенка, Йосипа Кишакевича та інших. Найціннішим із цих автографів є оригінальний рукопис українського національного гимну „Ще не вмерла Україна", написаний самим композитором Михайлом Вербицьким. Композиція написана на один голос у супроводі гітари та виказує щодо мельодії гимну деякі ріжниці в порівнанні до тої мельодії, яка тепер загально співається. Правдоподібно рукопис містить одну з перших редакцій цеї композиції. З композицій Вербицького є ще між рукописами дві симфонії на орхестру, Літургія на мужеський голос, коломийка на орхестру та один сольоспів. Між автографами Дениса Січинського є майже всі його важніші композиції. Цінний теж автограф відомої хоральної композиції „Хустина" пок. композитора Генрика Топольницького. Крім автографів є в збірці 22 рукописи ріжних українських та чужих композицій, переписаних рукою Дениса Січинського. Ціла збірка, в яку входить ще богато інших друкованих і писаних нот, буде тепер переслана відповідно до призначення до Музею Товариства імени Шевченка у Львові. („Америка").

2.000.000 еміґрантів до Канади.

З Отави, столиці Канади, подають, що Англія порозумілася з Канадою у справі переселення 2.000.000 еміґрантів з Англії до Канади на фарми. Це булаб найбільша щодо чисельности одноразова еміґрація в історії.

Кооперативне свято в Луцьку.

(7. жовтня 1928 р.)

Луцьк, 9. жовтня 1928.

Кооперативне свято в Луцьку, про яке тут мова, має вже свою історію. Ще в травні місцеві кооператори звернулися до воєвідської влади за дозволом на свято української кооперації. В дозволі було відмовлено з тих мотивів, що, мовляв, українці повинні святкувати разом з польськими кооператорами. Одначе представники української кооперації, маючи вже традицію окремого українського свята, в польському святі 3. червня участи не взяли й почали потроху підготовлюватися до свого окремого свята в осени.

Для влаштування свята зорганізувався з представників місцевих інституцій спеціяльний комітет, у склад якого ввійшли пп.: О. Ковалевський — голова (Україн-банк), Ап. Кобилянський (інспектор Рев. Союзу у Львові), В. Островський (редактор), інж. Кіцера (Рев. Союз), П. Котик („Маслосоюз") і Ів. Мацик („Народня Торговля"). Намічено було: 1) кооперативний похід, 2) віче й 3) академія. Окружна кооперативна нарада в Луцьку (23. вересня) постановила проект свята затвердити і взяти на себе на місцях підготовку народнього кооперативного здвигу. Таким чином запроектоване свято набрало характеру дійсного всекооперативного українського свята. Навіть більше — всенароднього, бо в святі зголосилася взяти участь і „Просвіта". Рада „Просвіти" з цею метою видала до своїх філій спеціяльну відозву.

З цього моменту й починається „реґіональний" епізод свята. Староство дозвіл на віче і академію дало. Воєвода-ж з дозволом на похід дуже довго зволікав і врешті його не дав. Як кажуть, мотивами відмовлення в дозволі на похід ніби-то було: не дразнити ендеків „надмірними свободами" українців (хоч у минулому році воєвода Мех дав дозвіл на подібний похід). Врешті організаторам свята заявлено, що це вже останній(?) дозвіл на окреме українське свято.

Далі вже розпочалася акція в напрямі зірвати свято. По-перше воєвідський орган „Народній Вістник" під редакцією Мелітона Твердохліба вдарив на пострах: „Буде це свято гурта кооператорів-сепаратистів, а не свято української кооперації", бо, мовляв, Волинь уже святкувала разом з поляками в червні місяці. По-друге деякі українці-реґіоналісти „запротестували" перед комітетом проти окремого свята, кажучи, що мов він хоче „зісти воєводу" (?). По-третє подібні-ж реґіоналісти — члени Чеснохресного Українського Братства запротестували проти кооперативного віча на церковному майдані. По-четверте органи безпеченства „поінформували" організаторів свята, що на віче хтось має намір зробити напад і може статися заколот публичного спокою.

Одначе всі ці перепони поборено і свято підготовлено так, що своїми організованими силами, за допомогою селянських хлопців і членів просвітянської секції фізичного виховання, забезпечено повний порядок як на вулиці підчас переходу селян, так і на вічу та академії.

В неділю вранці наші кооперативні інституції набрали святочного вигляду: на бальконі „Просвіти", в домі якої міститься Украінбанк, замаяли національний і кооперативний прапори, між якими на килимі милував зір транспарент і плякати з гаслами. Такий самий кооперативний прапор і численні гасла прикрашували з вулиці склеп „Народньої Торговлі".

Почали надходити сільські кооператори, збираючись біля церкви. І полинули сумні вістки. Поліція домагається зняти з Украінбанку український прапор. Поліція на вулиці Б. Хороброго змусила членів сільської кооперативи, що йшли організованою групою, згорнути прапор та йти неорганізовано. Поліція, — передають, — не дозволяла в селах гуртуватися в похід до міста. Надходить нарешті перша кооператива організовано — з с. Лаврова. Величезний плякат з написом: „Українська кооператива „Світло" в с. Лаврові. В боротьбі з визиском нарід здобуває собі волю і свободу! Всі в кооперацію!" Інші кооперативи надходять розпорошено.

Кінчається Служба Божа в церкві. Грає сурма жидичинської орхестри. Розпочинається віче. Двотисячна маса, повна карности, високого настрою і свідомости важливого моменту, звертає очі до звіниці, з якої промовлятимуть кооперативні діячі. А одночасно роздирається — ось представники кооперативних установ зі Львова: пп. Коржинський, Творидло, Пелеський і Хроновят. На звіниці повівають прапори: національний і кооперативний.

Віче відкриває голова святочного комітету п. О. Ковалевський і виголошує вступну промову. Замість відсутнього посла Остапа Луцького промовляв п. Творидло. Голова луцької „Просвіти" п. Патрикієвський вітає кооператорів від „Просвіти", підчеркуючи спільність праці. Редактор В. Островський виголошує довшу промову, вказуючи на мету кооперації „замкнути" вищеоблене коло українського господарчого життя. Від сільських кооператив дуже змістовні промови виголошують п. С. Неїдко (Воротнів) і п. М. Тимощук (Лаврів). Від ковельської кооперації вітає п. Строноський. Після кожної промови могутнє „Слава!" й орхестра грає „Ще не вмерла".

Віче закрите. Селяни спокійно й карно йдуть до театру на академію. На вулиці маса поліції — кінної і пішої. Без потреби. Поліція загороджує вулицю і всі йдуть хідниками. Біля театру зразковий порядок — ні натовпу ні метушні. До середини впускає гурток українських спортовців. Ще одну спробу робить поліція не впустити до театру гурток селян з білетами. На інтервенцію редактора Островського засмучені селяни входять. Театр переповнений. Селяни займають увесь партер і галерію, місцеві громадяни — льожі. Піднімається занавіс. На сцені по середині — український прапор, з боків — кооперативні; кожний з прапорів тримає пара — хлопець і дівчина в національному вбранню. Виходить комітет в повному складі. Голова п. Ковалевський відкриває академію короткою промовою і п. В. Островський відчитує прекрасно складене привітання посла О. Луцького. Далі відчитуються інші привіти. П. Островський вітає зібраних від української преси, підчеркуючи, що лише ті часописи можна вважати за українські, які підтримують українську кооперацію. З промовами виступають ще пп.: ред. Пелеський, Коржинський і Хроновят. Гудуть оплески і „Слава!".

Песу „Останній Сніп" прекрасно відограли аматори філії „Просвіти" передмістя Кучкарівки. Далі редактор Островський відчитав власний твір „Казка" (кооперативна), опісля прочитано прольоґ до поеми „Мойсей" і відбулися національні танці. Особливе враження зробив танок запоріжців (пп. Миц. і Бахів) у червоних жупанах з шаблями. Знов на естраді являється комітет у цілому й закриває академію. Збори висловлюють сердечну подяку гостям з Галичини. Зібрані тисячею грудей співають „Заповіт", орхестра грає гимн, а потім марш — і гості розходяться.

Свято вдалося чудово й виявило, як швидко зростає українська свідомість, виробленість та організованість. Чи буде це свято останнім? Побачимо.

Присутній.

Сокільство в честь поляглих.

Масові свята українського сокільства.

Оживилася цього року велика сокільська сімя, сповнюючи наказ Сокола-Батька, щоби поминути память поляглих побратимів-героїв. І холодна осінь не перериває великих сокільських свят.

Дня 30. вересня відбулося Сокільське Палазкове Свято в **Сколім** при участи сокільських і лугових товариств сколівської верховини. Прибуло богато сокільських і лугових товариств. Обласне Товариство „Сокіл" у Стрию вислало два рої руховиків. Прибули теж представники Сокола-Батька побр. Огоновський, голова „Сокола" в Стрию побр. Мішкевич і начальник побр. Криницький. Тому, що влада заборонила носити сокільським і луговим товариствам у Сколівщині однострої і відзнаки, в одностроях були тільки представники Сокола-Батька. По Службі Божій з панахидою, на якій явилося велике число місцевого громадянства відбувся руханковий виступ на площі вправ. Під звуки орхестри з Демні виконали Соколи вправи вільноруч і списами, натомісць Сокілки вправи вільноруч і лентами. Луговики і Луговички виконали спільні вправи вільноруч, а відтак Луговики вправи топірцем. Руховики „Сокола" зі Стрия виконали низку гарно дібраних вправ на коні, які закінчили ефектовними вежами на коні. Відтак вправляли вони ще на поруччях, а на закінчення станули прегарні вежі, збираючи заслужені оплески численних видців. Поважний настрій Свята і ріжноманітність програми залишили приємний спомин у видців, а зрабальних захотили до витревалої праці.

Цього дня (30. IX.) на західних окраїнах відбувало українське сокільство свій палазковий злет у **Чесанові**. Прибуло 8 сокільських гнізд, разом 215 Соколів і 76 Сокілок. Прегарні однострої Соколів і Сокілок, які прибували на Свято з ріжних закутин цілого повіту, притягнули превелику масу народу. На жаль, влада не дозволила йти походом сокіль-

ським гніздам. У місцевій парохіяльній церкві відбулася Служба Божа з панахидою. Проповідь виголосив до зібраних о. Черкавський. Пополудні при доcтрою оркестри Соколів з Любачева відбувся руханковий попис сокільських гнізд. Усі Соколи виконали вправи вільноруч з великим розмахом і завзяттям. Опісля виправляли вільноруч усі Сокілки. Сокілки з Дахнова виконали, потім вправи хоругвами, а Сокілки з Нового Села вправи ритмічні до пісень. Закінчили Свято масові чоркові вежі Соколів і віночкові вежі Сокілок з Любачева та національні танки (аркан і коломийка). Це перший виступ сокільства по війні в тих сторонах і він лишив вражіння. Побажання й захоту до дальшої сокільської праці передав усім гніздам представник Сокола-Батька побр. Гафткевич, після чого понісся могутній сокільський клич „Гаразд". Соколи вернули з площі до Народнього Дому, де були товариські сходини.

Того самого дня відбулося Сокільське Свято в **Болехові.** Тому, що влада заборонила виконати Соколам руханкові вправи, свято мусіло відбутися як фестин без вправ.

В дні 30. IX. відбулося ще Сокільське Паланкове Свято у **Вербіжі, пов. Белз,** при участи всіх сокільських гнізд Белзщини. Рано відбувся похід сокільських гнізд на посвячення могили та панахида за поляглих. Пополудні на гарно положеній площі відбули Соколи свій руханковий виступ, де виправляли вільноруч і списами, а Сокілки вільноруч, хоругвами і хустинами. Представник Сокола-Батька побр. Гембарівський висловив признання сокільським гніздам Белзщини за їх бадьорий виступ, який буде захотою до дальшої їх сокільської праці на славу українського сокільства й добро цілого народу.

Ріжні вісти.

НОВА СОЦІЯЛІСТИЧНА ГРУПА.

„Пшедсвіт" — орган мін. Морачевського.

Дня 10. жовтня вийшло 1 ч. соц. щоденника „Пшедсвіт". На першій сторінці заповіджено співпрацю мін. Морачевського і Б. Чарковського. Мін. Морачевський помістив першу серію статтей п. з. „Держава, Уряд і Сойм". Основною думкою статті є, що соц. програма і принцип, що капіталістичний устрій мусить скінчитися через революцію, треба піддати ревізії. — Для пояснення, яку групу заступає „Пшедсвіт", треба ствердити, що в ППС є три групи. Одна, це праве крило під проводом мін. Морачевського. Вона заявляється за повною співпрацею з марш. Пілсудським і теперішнім урядом. Ця група видає „Пшедсвіт". Вона до деякої степени є в противенстві до центру пілсудчиків, в якому проводить Яворовський, закидаючи цьому останньому занадто великий компроміс у відношенні до центр. вик. комітету партії. Тому мабуть у „Роботніку" появиться заява Яворовськ., що він не має нічого спільного з „Пшедсвітом". Одначе здогадуються, що ці обі групи получаться. Крім того в ППС є ще третя група людей прихильних Пілсудському з Зениковичем і Геверон на чолі, які ніяк не хочуть покинути партії. Зачувати, що група „Пшедсвіту" буде старатися придбати собі часть членів НПР і ХД, користаючи з дезорганізації в тих партіях і буде змагати створити одинокy партію народних соціялістів.

ЛІЗАРЕВ КИДАЄ ВАРШАВУ.

Дня 11. жовтня покидає Варшаву торговельник більшовицького посольства у Варшаві Лізарев. Аж до часу іменування наслідника заступатиме його Коцюба, урядовець більшовицької торговельної місії у Варшаві.

УБИЛИ 200,000 ЛЮДЕЙ.

В китайській провінції Гансу при повстанні магометан вбито 200 тисяч людей. Села зруйновані, землі плоди знищені. По дорогах повно втікачів, що ночують під голим небом. Їм грозить голодова смерть. Провінції грозить голодова смерть, бо жнива, що й так випали зле, знищені. Ратункова місія не в силі помогти, бо сама має запасів харчів лише для себе на 2 місяці. Для вдавлення повстання стягнено військо до провінції, а це ще збільшило голодову катастрофу.

З Народньої Організації Українців м. Львова.

КОМУНІКАТ.

З огляду на недалеку каденцію присяглих суддів Магістрат м. Львова склав список усіх мешканців Львова, які мають право бути присяглими суддями. Список цей є виложений у бюрах Магістрату до прилюдного відома і рекламації, якщо кого в ньому пропустили би.

Зайвим видається згадувати про вагу цієї справи для нас, коли знаємо, що ці суди вельми часто рішають про долю наших громадян, а нерідко трапляється, що між присяглими суддями немає ні одного українця.

Виконувати уряд присяглого судді мають мущини, які: 1) скінчили 30 літ життя, 2) уміють читати і писати, 3) є горожанами польської держави, 4) принайменше рік мешкають у Львові, або коли платять безпосередні податки щонайменше в сумі 20 зол., або коли без огляду на висоту податку належать до стану адвокатів, нотарів, професорів і учителів шкіл середніх і вищих або які одержали титул доктора на однім із краєвих університетів.

Присяглими суддями не можуть бути особи: 1) які находяться в карно-судовім слідстві або відсиджують кару; 2) позбавлені карно-судовим присудом права бути вибраним до репрезентації громади; 3) що не користуються повними громадянськими правами (упавші за марнотравних або находяться в конкурсі); 4) які по причині фізичних або умових недостач не можуть сповнити функцій присяглого судді.

Взиваємо усіх українців м. Львова, яким прислугує право бути вибраним на присяглого суддю, щоби найдальше до **15. жовтня ц. р.** провірили в Магістраті чи є вони на цім списку поміщені, а коли ні, щоби негайно реклямували своє право. Реклямується там, де поміщений список управнених до вибору.

За Народню Організацію українців міста Львова, Львів, вул. Костюшка 1 а, II.:
А. Березовський вр. **Вол. Баран** вр.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·50—8·88·00, канадійський долар 8·81·50—8·82·00 чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·25—1·26·00, румунська лея 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·71·75, фунт штерлінгів 43·40·00—43·70·00, радянський червінець 26·00—27·00

Золото: 20 корон 36·40·00—36·70·00, 20 франків 34·40·00—34·70·00, 20 німецьких марок 42·40·00—42·70·00, 10 російських рублів 46·80·00—47·20·00.

Срібло: Австрійська корона 0·70·00—0·71·00, 5 австрійських корон 3·50·00—3·60·00, австрійський фльорен 1·77·00—1·80·00, російський рубель 3·00·00—3·10·00 копійки за рубель 1·50·00—1·55·00

Збіжа.

Пшениця двірська 45·50—46·50, пшениця селянська 44·00—45·00, жито галицьке 35·00—35·50, ячмінь галицький броварняний 28·00—29·00, ячмінь на млино 27·75—28·75, ячмінь пастівний 35·50—36·25, овес галицький 31·50—32·50, кукурудза румунська 44·00—44·50, бараболя промислова 0·00—0·00, фасоля біла 65·50—70·00, фасоля кольорова 48·00—50·00, фасоля краса 60·00—65·00, горох пів-Вікторія 53·00—63·00, горох пільний 42·00—44·00, бобик 33·00—35·00, мішанка пастівна в зерні 00·00, вика 34·25—38·25, сіно солодке краєве прасоване 18·00—20·00, солома прасована 5·00—5·25, гречка 31·00—32·00, льон 64·00—65·00, дубінь синій 21·50—22·50, ріпак озимий 70·00—72·00, мука пшенична 50 прц. 71·00—72·00, мука житна 65 прц. 52·50—53·50, грисік кукурудзяний 67·00—70·00, мука кукурудзяна 49·00—51·00, отруби житні 23·00—23·50, отруби пшеничні 23·00—23·50, крупи гречані 73·50—75·50, пшоно 80·00—82·00, крупи ячмінні 47·00—49·50, пенцак 47·00—49·00, просо краєве 39·00—40·00, макухи льняні 49·00—50·00, конюшина краєва 220·00—250·00, мак синій 125·00—135·00, мак сивий 100·00—110·00. Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·68—1·72, мішки уживані добрі 1·38—1·42.

По широкому світі.

Міністерство скарбу Злуч. Держав робить заходи, щоби не було недобору в федеральному бюджеті. З доручення президента Куліджа міністр скарбу Мелльон і директор бюджету генерал Лорд працюють, щоб осягнути це при помочі ощадности у видатковій части бюджету.

Льойд Джордж пробує навязати контакт з англ. робітничою партією з нагадами на зміну уряду.

З німецького почину створений у Берліні „Комітет міжнародньої виміни думок". Першим предсідником у Берліні буде провідник англ. робітничої партії Мекдональд.

Румунський парлямент і сенат будуть відкриті 15-го н. м.

Нім. соціялісти протестуватимуть на найближчім засіданні парляменту проти початої будови панцирника.

Радянська торговельна місія приїхала до Льодзі для переговорів щодо закупки мануфактури на кілька міл. дол.

Німецький „Штальгельм" зголосить 12. листопада як в день 10 роковин свого істнування — внесення у справі зміни німецької конституції.

Кемаль Паша не хоче признати Ахмеда Цогу королем.

Є чутки, що Ахмед Цогу перейшов на католицьку віру.

Бомбовий атентат виконали на провідника індійських націоналістів Саввариа. Атентат не вдався.

НОВИНКИ

— Уступлення ред. В. Островського з „Української Громади". Довідуємося, що дотеперішній редактор луцького національного тижневика „Українська Громада" і наш кореспондент уступив зі свого становища в тому тижневику дня 9. жовтня н. р. Ред. В. Островський є, як відомо, головою Повітового Комітету УНДО в Луцьку.

— Зїзд адвокатів. Президія Виділу Львівської Палати Адвокатів оповіщує, що **на 20. жовтня ц. р.** скликується **зїзд адвокатів,** що належать до адвокатських палат: львівської, самбірської, краківської і тешинської, **в справі свободи переселювання** адвокатів у межах держави. Для підготовлення цього зїзду вибрано комітет з пяти членів у Львові, до якого покликано президента „Союзу Українських Адвокатів" д-ра Костя Левицького. Нарада цього зїзду відбудеться в суботу, 20. жовтня ц. р. в год. 4. попол. у великій салі розправ Окружного Суду у Львові, при вул. Баторія ч. 3. Референтом вибраний адвокат д-р Двериіцький. Участь наших українських адвокатів у цьому зїзді є вказана, а конечне повинні приїхати на цей зїзд наші делегати СУА, як також посли і сенатори-адвокати. На другий день у неділю, **дня 21. жовтня** ц. р. в год. 10. передпол. відбудеться засідання виділу СУА разом з делегатами та послами і сенаторами-адвокатами в льокалі товариства у Львові, Ринок ч. 43, 1. пов. — у важних справах. — **Союз Українських Адвокатів.**

— Львівська хроніка. Найвищий суд скасував присуд львівських присяжних суддів у справі Василя Проця 18-літнього парубка з Тенятиск (Равщина), обвинуваченого у вбивстві свого тіточного брата і засудженого на 8 літ вязниці. — Львівські конокради Филип Огродник, Сенько Мацура і Іван Вотусь дістали по 4, 3 і 2 роки тяжкої вязниці за крадіж коней у перемиськім і яворівськім повіті. — У найближчім часі приїжає до Львова славний італійський театр маріонеток „Театро дей Пікколі", про який чужинні знавці висловлюються з найбільшим признанням.

— Магістрат пригадує податок. Магістрат м. Львова пригадує платникам ґрунтового податку, що речинець плачення II-ої рати припадає між 15. жовтня і 15. листопада. Хто не заплатить в означенім речинці буде наражений на екзекуційні кошти.

— Шкільні реформи. М-ство освіти в Варшаві радить над тим, щоби встановити від нового шкільного півріччя максимальне число годин у школах: 5, а не 6, як тепер. Усім нам відомо, що вже на 5-ій годині викладу дрімаємо з утоми та голоду... що-ж казати про недолітків і діти? Нема над чим і радити...

— Відозва українського товариства в Букарешті. Українське товариство „Буковина", що істнує вже від довшого часу в Букарешті, а якого завданням є влекшувати студії української молоді в тамошніх високих школах, видало відозву до українського громадянства прийти з матеріяльною підмогою для українських студентів у Букарешті. Усі жертви мають піти на будову власної бурси в Букарешті. Ідучи тим змаганням на зустріч, черновецька „Українська Школа" відчинила конто для грошевих посилок у двох черновецьких банках: „Кредитовім" та „Німецькім". З огляду на те, що положення української студіюючої молоді в Букарешті є щораз гірше, будова згаданої бурси є доконечною. Українське громадянство Румунії повинно гідно відкликнутися на поклик „Буковини".

— Катастрофи. В околиці Батума великі повені. — 72 осіб затроєних алькоголем у Ню Йорку. — Недалеко ранн. міста Грозне завалилася гора Чишкінська, на [illegible] слідком землетрусу. — Нім. літак, що вилітав з Берліна до Константинополя, розбився біля Новоросійського.

† За упокій душі бл. п.
Богдана Стахурського
абсольвента медиц. універс. Карла в Празі, відправиться в Волоській Церкві у Львові при вул. Руській дня 12. жовтня н. р. о год. 8-ій рано в першу річницю Його смерти
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
на яке запрошують Свояків, Товаришів і Знакомих Покійного
745 1—1 **Опечалені Родичі**

— Двобій консулів. На днях буде Женева видовищем сензаційного двобою між двома консулями, румунським і болгарським. Оба консулі боротимуться на тлі особистої зневаги.

— Бурі на Атлантійському Океані. На Атлантійському океані панують від кількох днів нечувано сильні бурі. Побут кораблів на розбурханих хвилях океану починає бути небезпечний. Звідомлення передані з кількох пароплавів кажуть про велику скількість ранених.

— Після будівляної катастрофи в Празі. Чеський сенат і комісії палати ухвалили співчуття для родин жертв будівляної катастрофи в Празі. Ухвалили теж внесення, щоби уряд признав поміч родинам убитих і ранених. Преса домагається строгої контролі новобудованих домів і утворення спец. поліції для нагляду над такими будовами. Мін-ство публ. робіт заповіло оголошення нових приписів про залізо-бетонові будівлі. Досі зпід звалищ добули 12 убитих і 36 ранених робітників. Ратункова стація копає коридор під звалищами, відки добуваються розпучливі зойки. Для відсвіження воздуха спроводили бальони зі скропленим киснем. Минулої ночі двом робітникам удалося вибити діру в мурі та видістатися зпід руховища. Праця над розкопуванням звалищ потриває 8 днів.

— Король Аманула — каліф усього ісляму. В мусулманськім світі є сильна тенденція вибрати короля Аманулу каліфом цілого ісляму. Аманула підчас подорожі по Европі прийшов до переконання, що европейські держави признали би його вибір.

— Ріжні вістки. У Ленінграді та Вологді впав 30. м. м. перший сніг; у Вологді було 10 ст. морозу. — Англійська державна скарбниця дістала 5000 ф. шт. як „дар для англійської нації", від особи, яка не хоче виявити свого імени. — У Льондоні згоріли конюшні славного англійського спортсмена Герца. В огні згоріло кілька преґарних перегонових коней. — У Сочах, на Кавказі, помер на тиф відомий політичний комун. діяч Степан Скворцов, редактор „Ізвестій" і директор інституту Леніна, відомий з цілої низки соціольоґічних і економічних творів. — Магістрат Льодзі задумав видати монографію міста коштом 40 тис. зол. — В ню-йоркській пристані сконфіскували задуток опіюмвартости 9[illegible] тисяч дол. Крім цього власники корабля мусять заплатити 400 тисяч дол. грівни. — Найбільший примірник біблії з 8-го століття є в Нац. Музеї в Штокгольмі. Сторінки біблії є довгі на 90 цм., а широкі на 50. — У Кракові відбувається IV. зїзд істориків і фільософів медицини. Завданням зїзду є відсвяткувати 50-ті роковини смерти першого президента Кракова, Йосифа Дітля.

— Жарґон проти гебрейської мови. На вічу в Тель-Авіві, влаштованім крайньою лівицею жидівської робітничої партії, група з кільканадцяти жидів протестувала дуже гостро проти гебрейської мови, заявляючи оборонцям її — сіоністам, що єдиною народньою мовою жидів є жарґон.

— Як уводять в Англії наукові здобутки в життя? Англійські промислові та торговельні кола заінтересувалися незвичайно англійським телевізійним товариством, основаним недавно в Льондоні, відомим винахідником телевізійного апарату Оттоном Фультоном. Наслідком цього підписи акції згаданого товариства до тої степени в гору, що потрібний капітал був більше як 4 рази покритий. Англійські промисловці числяться з великими успіхами цього товариства. Подібне товариство, якого завданням буде перевести ужиток апарату в практичне застосування засновано також у Кракові.

— Діяманти співачки. Польська оперова співачка Ганна Вальська, стратила голос і розвелася з чоловіком, з відтак віддалась за старого міліонера в Шікаґо, Гарольда Ф. Мек Кормика. Одначе вільно ж жила в Парижі, де торгувала парфумами. Тепер вона вернулась до Америки і митовий уряд заарештував її діяманти, вартости 2,500,000 дол. Вона не хоче платити мита, заявляючи, що вона [illegible] Парижі. Взяла її зі собою діяманти [illegible]

мита, якщо вона вернеться туди, але хоче схоче лишитися в Америці, то мусить заплатити мито.

— **Нещасний місяць.** Минулий місяць залишив після себе сумний спомин: у ньому було забагато великих катастроф. У хронольогічним порядку важніші такі: вибух динаміту у фабриці Гонфлер — 7 трупів; смерть франц. міністра Бокановського з літака; підчас перегонів мотоциклєток в Мілано 20 трупів від одної мотоциклєтки, що впала між публику; бурейї на Антильських островах — 2500 жертв; пожежа театру в Мадриті 100 трупів і 350 ранених; вибух порохівні в Мезілі — 57 трупів, 300 ранених; тунель біля Сарагосси присипав 8 осіб. Це, так сказати, катастрофи в більшому стилю, незалежні від людської необережности. Бо жертв під колесами авт є щоденно тисячі і здається, що покищо нема на це ради у світі, який волів поспіх, хочби і по трупах.

— **Церква в модерному стилю.** У північній частині Берліна, біля Шенгавзераллє, посвячена та відкрита для вірних нова католицька церква, збудована в наймодернішім стилю. Вона в дусі конструктивізму. Нема в ній ніяких прикрас, скрізь панує проста лінія і вся будівля нарушує вповні дотеперішню світову традицію католицьких храмів.

Театри.

Великий Міський Театр:

11-го ц. 7·30 веч. „Мала грішниця", комедія А. Бірабо

12-го ц. 7·30 веч. „Русалка", чеська опера Двожака.

Кіна.

„Аполльо": „Хата вуйка Томи".
„Лев": „Трагедія темряви (Ідіот)".
„Оаза": „Усміх долі".
„Палас": „Вузол смерти".
„Фатаморгана": „Любощі студента".

„Пляцуфкі освятове" на „кресах всходніх".

Спростування.

До Редакції „Діла" у Львові. По думці обовязуючого пресового закону прошу помістити спростування нотатки в „Ділі" ч. 207. з дня 1. серпня ц. р. під заголовком: Як повстають „пляцуфкі освятове" на „кресах всходніх"? Неправдою є, щоби поляків в Скориках можна почислити на пальцях одної руки. Правдою є, що поляків в Скориках є 360. Неправдою є, щоби я перевів реформу в управі громади, бо то не було в моїй компетенції, а правдою є, що самого Йосифа Пашука власа усунула з управи громади. Неправдою є, щоби Иосиф Пашук контролював бувших комісарів, а тим більше управителя школи, бо таке право Пашукові не прислугувало, за те правдою є, що контролю перевів Виділ повітовий. — Правдою є, що 2-ом комісарам помагав я безінтересовно стягати податки. Неправдою є, щоби в послідньім році 1927 зібрано екзекуційного 415 зол. Правдою є, що зібрано 191 зол. — Неправдою є, щоби екзекуційне побирано неправно. Неправдою є, щоби екзекуційного не вписувано до денника приходів. Правдою є, що екзекуційне вписано до книги податкової і денника приходового податків. Неправдою є, щоби в році 1926/27 я побрав 215 зол., як 3%. нагороди. Правдою є, що в послідньім році 1927 3%, котрі виплатив Уряд податковий, передав комісар на фонд будови „Дому польского" в Скориках. Неправдою є, щоби я при слідстві візнав, що обі суми 415 зол. 215 зол. т. є. 630 зол. пішли на дім польський. Правдою є, що Ю. Пашук заскаржив за 404 зол., а не за 358 зол., про котрі я візнав, що комісар Міхал Кравчук зібрав в році 1926 — 214 зол., з котрих по оплаченні органу екзекуційного дав на дім польський 25 зол., а в році 1927 Еліаш Кравчук зібрав 191 зол., з котрих по оплаченню органу екзекуційно о. дав 103 зол. на дім польський. Неправдою є, щоби від Миколи Слободяника я забрав більше 30 зол., а правдою є, що Микола Слободяник особисто податок приніс і заплатив те, що книга податкова виказувала і на виличену квоту дістав квіт. — Чи М. Слободяник платить податок правно чи ні — се не моя річ. — Неправдою є, щоби біднійші платили податок менший, а правдою є, що платники платили те, що книга податкова виказувала. — Неправдою є, щоби я побрав з громади 1700 кг. пшениці на польський дім, а правдою є, що громада по затвердженню ухвали через Виділ повіт. видала 1700 кг. пшениці голові комітету за квітом. Неправдою є, щоби я забрав з громади 30 q пшениці, а правдою є, що громада рівно видає 10 q пшениці, яко відшкодовання за 2 морги поля за квітом. Додаю, що громада посідає 42 морги поля, 2 морги виділила громада для управителя школи, тимчасом Ю. Пашук хотів доказати, що нема закона про поле для управителя школи, наковив кількох людей, щоби поле відібрати, так і сталося, за що управитель тепер побирає відшкодовання. — Неправдою є, щоби за ті „пшеничні" відшкодовання ведеться процес, а правдою є, що Пашук заскаржив бувшого комісара і мене лише за послідний рік 1927 за 10 q пшениці (на пробу). Що до поля для управителя школи, так Пашук твердить: „Ані воєвода ані староста но має права до нашого обра громадського, а як староста хоче дати поле учителеви, то най вріже зі свого". Неправдою є, щоби Рада шкільна видала в 1927 р. 2266 зол. 65 гр (без квітів), де було прелімінowано 1240 зол. — Правдою є, що в р. 1927 Рада шкільна видала 1040 зол. 91 гр. — Правдою є, що Рада шкільна пібрала 2266 зол., але на рік 1926, 1927 і 1928. — Неправдою є, щоби мені захотілося кусня громадської площі, а правдою є, що площа п. Малаховського д рована на „Дім польський". Пашук загорнув її для громади, через що „Звьонзек Театрів і Хорів" Львів, зро ив скаргу проти громади і дня 10. вересня ц. р. провізорію виграв. — Неправдою є, щоби я був покараний місяцем арешту, правдою є, що я був караний 2 дні з заміною на 20 зол. Неправдою є, щоби я побив залізним прутом Міхала Худого і ведеться доходження карне до З. 47/28. Правдою є, що Міхала Худого пхнув другий ученик, через що Худий ударився до лавки — а доходження карні до З 47/28 так про екзекуційне як і про Міхала Худого Прокуратура уморила. — **Ян Подгурский**, управитель школи в Скориках.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Климентій Соневицький, совітник і парох Галиковець, помер по тяжкій операції 3. 10. ц. р. в 72-му році життя і 45. священства. Покійний був щирий священик-патріот і народолюбець, що трудився не тільки в церкві як ревний душпастир, але дбав також горячо про народні справи в парохії. Народовець старої ґенерації, постійний передплатник „Діла" — заснував у громаді читальню „Просвіти" і був довголітнім її головою; за його старанням збудовано в селі читальняний дім; йому завдячували розвиток і інші товариства. Перед війною ще вибудував гарну церкву в селі, а минулого року приходство зі всіми будинками. Разом зі своєю дружиною опікувався щиро бідними й сиротами. Місцеві студенти, з яких богато осягнули вже свої становища, мали в покійнім доброго приятеля й опікуна. Дехто завдячує свою освіту в школах панству Соневицьким. Покійний, як добрий українець потерпів за свої політичні переконання і був увязнений в 1919 р. на „Бриґідках". По війні не уставав у церковній і народній праці, поки смерть не перетяла пасма його трудолюбивого життя. Полишив жінку і двох синів: Михайла, гімназійного професора в Тернополі і Володимира, правника. — В похоронах Покійного взяло участь 25 священиків і великий здвиг парохіян, що серед сердечного жалю і горячих сліз супровождали свого улюбленого пароха на місце вічного спочинку. — Вічна Йому память!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

Сокаль.
11 X „Казка Старого Млина".
Тартаків.
12/X „Маруся Богуславка".
13/X „Вихрест".
14 X „Циганка Аза".

Товариство „Сокіл-Батько" оголошує конкурс на ювілейний афіш і ювілейну металеву відзнаку. Перша нагорода 100 зол., друга 100 зол. — Інформації в канцелярії Т-ва від год. 7—8 вечер. Просьби слати до дня 1. грудня ц. р. — **Сокіл-Батько, Львів, вул. Руська ч. 20.**
736 2-3

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.